

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

165. An Novitius, cum redit ad sæculum, teneatur ad expensas, quas in eum alendo Monasterium fecit, quia in Monasterio mulierum consuetudo est universalis? Ex p. 3. tr. 2. res. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

Regular. verb. Nouitij annus, numero 53, vbi sic ait. Nouitius directè, ac propriè solum gaudet priuilegio Canonis, alio vero priuilegio non gaudet, que conceduntur Professis, nisi exprimat de Nouitiis. Ita ille.

2. Sed contrariam sententiam sustinendam esse puto, quam tuetur Suarez de Relig. tom. 3. lib. 5. c. 16. numero 17. Sanchez in summ. tom. 1. lib. 4. cap. 39. numero 13. & tom. 2. lib. 6. cap. 10. in fine. Riccius in praxi tom. 4. resol. 240. numero 2. Azorius tom. 1. lib. 12. cap. 2. quest. 10. Henriquez lib. 7. cap. 22. numero 7. Sayrus de cens. lib. 7. cap. 13. numero 6. quia licet Nouitius non sit verè, & in effectu Religiosus, in fauorabilibus tamen habetur tanquam Religiosus, & Professus, & largo modo Nouitius dicitur Religiosus, & Monachus, vt bene notat Rebuffus in praxi benef. tit. de dispensat. cum Regular. numero 23. qui testatur Cancellariam Apostolicam vocare Nouitium Monachum; quæ omnia magis corroborantur ex priuilegio speciali concessio Generali Societatis Iesv, cuius vigore omnia Societatis priuilegia Nouitij communicare valent, vt patet in compend. priuileg. dictæ Societatis, tit. Communicatio, n. 5. vnde nostra Religio, & alia ratione communicationis hoc priuilegio gaudebunt.

RESOL. CLXV.

An Nouitius, cum redit ad seculum, teneatur ad expensas, quas in eum alendo Monasterium fecit, quia in Monasterio mulierum consuetudo est vniuersalis? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 16.

§. 1. Affirmatiuam sententiam posse aliquem sustinere, docet Peregrinus in comment. ad nostras constitut. part. 2. cap. 1. lit. G, §. 10. Quia Concilium Trident. sess. 16. de Regul. cap. 15. habet, quod discedente Nouitio à Religione ante Professionem, si aliquid acceperunt Religiosi ex bonis Nouitij, parentibus dicti Nouitij teneatur restituere, (nota) excepto victu, & vestitu Nouitij. Non enim hoc dixit Concilium, nisi dicti Nouitij tenerentur. Deinde in Monasteriis mulierum consuetudo est vniuersalis, vt Nouitiæ alantur à parentibus, vel curatoribus. Ergo cum Concilium Tridentinum loquatur de Nouitiis, tam fœminis, quam masculis, sequitur idem obseruandum esse in viri que. Ita Peregrinus.

2. Sed hæc opinio est contra communem Doctorum sententiam, quam tuetur tredecim Doctores, quos citat, & sequitur Sanchez in summ. tom. 2. libro 6. cap. 10. numero 4. quibus adde Ioannem Suarez in Enchiridio casuum conscientie lib. 3. verb. Religio, Paragrapho Nouitius egressus. Faustum in Theaur. Relig. libro 5. questione 191. Villalobos, & Suarez vbi infrà.

3. Dico igitur Nouitios ex Religione egredientes nullatenus teneri ad expensas, quia cum liberè possint redire ad seculum, si ad expensas tenerentur, possent ex hoc aliquando teneri; ergo, &c. Deinde redditus, aut elemosynæ Monasterij, non tantum sunt ad alendos Professos, sed etiam Nouitios. Et tandem is, qui ingreditur Religionem, statim se offert seruitio, & vtilitati Religionis, & de facto illi deseruit. ideo debitum est, vt eius bonis alatur.

Restat modo respondere ad argumenta Peregrini, & ideo.

4. Ad primum dico, quod si is, qui ingreditur Religionem, in sustentationem suam, pro tempore Nouitatus aliquid Religioni donet, non tenetur postea Religionem illi egredienti restituere, nisi eam Tom. VII.

partem, quam non consumpsit pro rata temporis. Et hoc secundum Suarez de Relig. tom. 3. lib. 5. c. 11. n. 5. & alios, determinat Concilium à Peregrino adductum; vnde non loquitur in terminis casus nostri, vbi nulla donatio, vel obligatio Nouitij, aut parentum intercedit.

5. Ad secundum respondeo; ex consuetudine vniuersali omnium Religionum ita fuisse interpretatum Concilium Tridentinum, vt in ipso comprehendantur solum Nouitiæ fœminæ, & ideo Villalobos in summ. tom. 2. tractat. 35. d. s. 16. numero 6. sic asserit. El nouicio que se sale de la Religion, no esta obligado à pagar los alimentos del nouicio. La razon es, porque si el monasterio le alimienta, tambien el lo seruió, y no obsta si à caso es vno malo, que esso es accidental, y assi esta en costumbre, que no son los nouicios, como las nouicias quanto à esto. Ita ille, Suarez, & alij communiter.

6. Illud verò quod addit Peregrinus, quod Magistri Nouitiorum bene experti sunt, Nouitios non seruire Monasterio, cum sint expertes rerum pertinentium ad Religionem, sed potius Monasterium seruire Nouitio, hoc inquam mihi non placet, sicut neque placuit supradictis Doctoribus, qui Religiosi fuerunt, & tamen dixerunt Nouitios seruire Monasteriis, & mereri alimenta pro dicto seruitio. Et ego puto, quod quilibet Nouitius, licet stolidus ordinariè loquendo, pro seruitiis Monasterio exhibitis, victum, & vestitum meretur; maxime in nostra Religione, vbi tam parè induimur, & comedimus. Igitur absolute nostram sententiam tenendam esse existimo, & ita his diebus in facti contingentia consilij, nec aliter tenendum est.

RESOL. CLXVI.

An Nouitius recedens à Religione reincidat in censuras, ac irregularitates, à quibus in Religione absolutus fuit? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 44.

§. 1. Affirmatiuè respondet Peregrinus in compend. nostrorum priuileg. part. 1. tit. absolutio, §. 1. in scholio. Sorbus in compend. priuileg. tit. Nouitius, §. de Nouitiorum absolute. ver. deinde, & Rodriguez in qq. Regular. tom. 1. quest. 24. articulo 15. asserentes Nouitios vi aliquorum priuilegiorum absolutos, redeuntés ad seculum in censuras, & irregularitates reincidere, ex eo quod hæc concessiones videntur conditionem includere, si in Religione perseverauerint, iuxta Syluestrum ver. Absolutio, §. n. 9.

2. Verum mihi contraria sententia placet, si dicti Nouitij à præfatis nexibus fuerunt absoluti vigore priuilegiorum, quæ adducit ipse Rodriguez q. 20. art. 21. vel vigore cuiusdam priuilegij Clem. I V. & aliorum priuilegiorum, quæ adducit Bartholomæus de Vecchis in praxi Nouitiorum, di. p. 9. dub. 25. n. 3. vbi nostram sententiam tenet, & validissimis rationibus firmat. Vide etiam Bonacinam de leg. disput. 4. quest. 2. punct. 7. §. 4. numero 28. Suarez de Relig. tom. 4. tract. 8. lib. 2. cap. 24. numero 6. & alios. Ratio est, quia absolutio purè & simpliciter data non est explicanda, datam fuisse ad reincidentiam, vt notat Suarez in 3. p. tom. 5. disp. 7. sect. 5. num. 35. nisi in casibus à iure expressis, vt habetur in cap. eos qui, de sent. excomm. in 6. vel nisi facultas absoluendi ita expressè concessa sit. Cum ergo in priuilegiis relatis eidem Nouitiis nominatim concessis non exprimat hæc reincidentia; ergo, &c. Et confirmatur, nam vt ego alibi firmavi, absolutus tempore Iubilæi à casibus referuatis, &c. habens animum lucrandi verè

Sup. hoc in to. 5. tr. 2. R. 79. §. Sed negatiuam, à lit. 3.

Alibi in to. 4. tr. 4. R. 61.

K Iubilæi